

32002R0332

23.2.2002

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 53/1

NARIADENIE RADY (ES) č. 332/2002**z 18. februára 2002,****ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 308,

so zreteľom na návrh Komisie, predložený po konzultácii s Hospodárskym a sociálnym výborom ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ⁽³⁾,

keďže:

(1) Druhý pododsek článku 119 ods. 1 a ods. 2 Zmluvy stanovuje, že Rada konajúca na základe odporúčania Komisie vykonaného po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom poskytne vzájomnú pomoc tam, kde členský štát má problémy alebo mu vážne hrozia problémy, pokiaľ ide o jeho platobnú bilanciu. Článok 119 nedefinuje nástroj, ktorý sa má použiť na poskytnutie vzájomnej pomoci, ktorá sa predpokladá.

(2) Poskytnutie úveru členskému štátu by sa malo vykonať dostatočne rýchlo, vo vhodnom čase, pri podmienkach existujúceho výmenného kurzu tak, aby to podnietilo členský štát k prijatiu opatrení hospodárskej politiky, ktoré pravdepodobne zabránia výskytu akútnej krízy platobnej bilancie, a aby sa podporovali snahy štátu smerom ku konvergencii.

(3) Akákoľvek pôžička členskému štátu by mala byť spojená s prijatím opatrení hospodárskej politiky týmto členským štátom na obnovenie alebo zaistenie udržateľnej situácie platobnej bilancie a mala by sa prispôbiť vážnosti situácie platobnej bilancie v tomto štáte a spôsobu, ktorým sa vyvíja.

(4) Vhodné postupy a nástroje by sa mali vopred stanoviť tak, aby sa umožnilo spoločenstvu a členským štátom zabezpečiť, aby sa v prípade potreby rýchlo poskytla finančná strednodobá pomoc, najmä tam, kde okolnosti vyžadujú okamžité opatrenia.

(5) S cieľom financovania pomoci, ktorá bola poskytnutá, spoločenstvo musí byť schopné použiť svoju úveryschopnosť na požičanie prostriedkov, ktoré sa dajú k dispozícii daným členským štátom vo forme úverov. Operácie tohto druhu sú potrebné na dosiahnutie cieľov spoločenstva, ako sú definované v zmluve, najmä harmonický vývoj hospodárskych činností v spoločenstve ako celku.

(6) Preto sa nariadením Rady (EHS) č. 1968/88 ⁽⁴⁾ zriadil jednotný systém poskytovania strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov.

(7) Od 1. januára 1999 členské štáty, ktoré zaviedli jednotnú menu, už nie sú naďalej oprávnené prijímať strednodobú finančnú pomoc. Avšak systém finančnej pomoci by sa mal zachovať nielen s cieľom splnenia prípadných potrieb existujúcich členských štátov, ktoré neprijali euro, ale tiež pre potreby nových členských štátov do obdobia, kým prijímú euro.

(8) Zavedenie jednotnej meny viedlo k značnému zníženiu počtu členských štátov oprávnených použiť tento nástroj. Preto je oprava súčasného úverového limitu 16 miliárd eur smerom dolu opodstatnená. Úverový limit by sa mal udržiavať aj tak na dostatočne vysokej úrovni s cieľom náležitého splnenia súčasných potrieb niekoľkých členských štátov. Zníženie úverového limitu zo 16 miliárd eur na 12 miliárd eur sa zdá byť primerané na naplnenie tejto potreby a taktiež pri zohľadnení nastávajúceho rozšírenia Európskej únie.

(9) Výrazná nerovnováha medzi počtom možných príjmov úveru počas tretej etapy hospodárskej a menovej únie a počtom krajín, ktoré sú schopné ich financovať, spôsobuje problém zachovania priameho financovania úverov poskytovaných všetkými ostatnými členskými štátmi. Preto by tieto úvery mali byť výlučne financované prostredníctvom využívania kapitálových trhov a finančných inštitúcií, ktoré v súčasnosti dosiahli stupeň vývoja a zrelosti, ktoré im umožňujú vykonávať takéto financovanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 180 E, 26.6.2001, s. 199.

⁽²⁾ Stanovisko vyjadrené dňa 6. septembra 2001 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. ES C 151, 22.5.2001, s. 18.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 178, 8.7.1988, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené Aktom o pristúpení z roku 1994.

- (10) Tiež by sa mali objasniť postupy na využívanie tohto systému vzhľadom na získané skúsenosti a mal by sa zohľadniť vývoj medzinárodných finančných trhov a technických možností a obmedzení spojených s použitím týchto zdrojov financovania.
- (11) Je záležitosťou Rady, aby rozhodla, či poskytnúť alebo neposkytnúť úver alebo vhodný prostriedok financovania, o jeho priemernej dobe trvania, jeho celkovej čiastke a čiastkach ďalších splátok. Avšak charakteristika splátok, dĺžka trvania a druh úrokovej sadzby by sa mali pevne stanoviť spoločnou dohodou medzi členským štátom prijímajúcim úver a Komisiou. Ak Komisia zastáva názor, že charakteristika úveru požadovaného daným členským štátom vedú k financovaniu, ktoré je nezlučiteľné s technickými obmedzeniami uloženými kapitálovými trhmi alebo finančnými inštitúciami, musí byť schopná navrhnúť alternatívne možnosti financovania.
- (12) S cieľom financovania úverov poskytnutých podľa tohto nariadenia by Komisia mala byť oprávnená dohodnúť v mene Európskeho spoločenstva pôžičky na kapitálových trhoch alebo od finančných inštitúcií.
- (13) V zmysle uvedeného by sa mal upraviť systém finančnej pomoci definovaný nariadením (EHS) č. 1969/88. V záujme jasnosti, by sa toto nariadenie malo nahradiť.
- (14) Pre prijatie tohto nariadenia, ktoré zabezpečuje poskytovanie úverov spoločenstva financovaných výlučne finančnými prostriedkami získanými na kapitálových trhoch a nie inými členskými štátmi, Zmluva nestanovuje žiadne právomoci iné ako tie, ktoré sú uvedené v článku 308,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. Zavádza sa systém strednodobej finančnej pomoci spoločenstva, ktorý umožňuje poskytovanie úveru jednému alebo viacerým členským štátom, ktorým vznikli alebo im vážne hrozia problémy s bilanciou bežných platieb alebo pohybu kapitálu. Tento systém spoločenstva môžu využívať iba členské štáty, ktoré neprijali euro.

Čiastka úverov, ktoré sa majú poskytnúť členským štátom na základe tohto systému, je obmedzená na 12 miliárd istiny.

2. Preto v súlade s rozhodnutím prijatým Radou podľa článku 3 a po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom je Komisia splnomocnená v mene Európskeho spoločenstva dohodnúť pôžičky na kapitálových trhoch alebo s finančnými inštitúciami.

Článok 2

Ak členský štát, ktorý neprijal euro, predkladá žiadosť o zdroje financovania mimo spoločenstva, ktoré podliehajú podmienkam hospodárskej politiky, bude najprv konzultovať s Komisiou

a ostatnými členskými štátmi s cieľom preskúmania, okrem iného, možností, ktoré sú k dispozícii na základe systému strednodobej finančnej pomoci spoločenstva. Takéto konzultácie sa konajú v rámci Hospodárskeho a finančného výboru v súlade s článkom 119 Zmluvy.

Článok 3

1. Systém strednodobej finančnej pomoci môže vykonať Rada na základe iniciatívy:

- Komisie, konajúcej podľa článku 119 Zmluvy, po dohode s členským štátom, ktorý sa usiluje o financovanie spoločenstva;
- členského štátu, ktorému vznikli alebo vážne hrozia problémy pokiaľ ide o bilanciu bežných platieb alebo kapitálové pohyby.

2. Rada po preskúmaní situácie v členskom štáte, ktorý sa usiluje o strednodobú finančnú pomoc, a programu na úpravu alebo obnovu predloženého na podporu jeho žiadosti rozhodne, spravidla počas toho istého zasadnutia:

- či poskytnúť úver alebo primeraný prostriedok financovania, o jeho čiastke a jeho priemernej dĺžke trvania;
- o podmienkach hospodárskej politiky spojených so strednodobou finančnou pomocou s cieľom obnovenia alebo zabezpečenia udržateľnej situácie platobnej bilancie;
- o technikách čerpania úveru alebo prostriedku financovania, ktorého vyplácanie alebo čerpanie prebieha spravidla v postupných splátkach, pričom poskytnutie každej splátky podlieha overeniu výsledkov dosiahnutých pri realizácii programu, pokiaľ ide o stanovené ciele.

Článok 4

V prípadoch, kde sú zavedené alebo znovu zavedené obmedzenia pohybu kapitálu podľa článku 120 Zmluvy počas obdobia finančnej pomoci, jej podmienky a dojednania sa znova posúdia podľa článku 119 Zmluvy.

Článok 5

Komisia prijme potrebné opatrenia na overovanie v pravidelných intervaloch, v spolupráci s Hospodárskym a finančným výborom, či hospodárska politika členského štátu, ktorý prijal úver spoločenstva, odpovedá programu na úpravu a obnovu a akýmkoľvek iným podmienkam stanoveným Radou podľa článku 3. Preto členský štát poskytne všetky potrebné informácie Komisii. Na základe zistení takéhoto overenia Komisia rozhodne po vyjadrení stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru o vyplatení ďalších splátok.

Rada rozhodne o akýchkoľvek úpravách, ktoré sa majú vykonať v počiatkových podmienkach hospodárskej politiky.

Článok 6

Úvery poskytnuté ako strednodobá finančná pomoc môžu byť poskytnuté ako konsolidovaná pomoc Európskou centrálnou bankou v rámci prostriedku veľmi krátkodobého financovania.

Článok 7

1. Pôžičkové a úverové operácie uvedené v článku 1 sa vykonávajú v eurách. Používajú hodnotu stanovenú k rovnakému dátumu a nesmú znamenať pre spoločenstvo zmenu splatností, riziko úrokových sadzieb ani žiadne iné obchodné riziko.

Charakteristiky postupných splátok poskytovaných spoločenstvom v rámci prostriedku finančnej pomoci sa dohodnú medzi členským štátom a Komisiou. Ak Komisia zastáva názor, že charakteristiky požadované členským štátom vedú k tomu, že financovanie spoločenstva je v rozpore s technickými obmedzeniami uloženými finančnými trhmi alebo by mohlo poškodiť povesť spoločenstva ako dlžníka na tých istých trhoch, má právo odoprieť svoj súhlas a navrhnúť alternatívne riešenie.

Ak členský štát získa úver s klauzulou predčasného splatenia a rozhodne sa uplatniť túto možnosť, Komisia vykoná potrebné opatrenia.

2. Na žiadosť dlžného členského štátu a tam, kde okolnosti umožňujú zlepšenie úrokovej sadzby úveru, Komisia môže refinancovať všetky alebo časť pôvodných pôžičiek alebo reštrukturalizovať príslušné finančné podmienky.

Operácie refinancovania alebo reštrukturalizácie sa vykonávajú v súlade s podmienkami stanovenými v odseku 1 a nemajú účinok predĺženia priemernej doby trvania danej pôžičky ani účinok zvýšenia čiastky nesplateného kapitálu k dátumu refinancovania alebo reštrukturalizácie.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 18. februára 2002

3. Náklady, ktoré vznikli spoločenstvu pri uzavieraní a vykonávaní každej operácie, nesie členský štát prijímajúci úver.

4. Hospodársky a finančný výbor je informovaný o vývoch operácií uvedených v prvom pododseku odseku 2.

Článok 8

Na návrh Komisie, po konzultácii v Hospodárskom a finančnom výbore, prijme Rada kvalifikovanou väčšinou rozhodnutia uvedené v článkoch 3 a 5.

Článok 9

Európska centrálna banka prijme potrebné kroky pre správu úverov.

Finančné prostriedky sa vyplatia iba na účely uvedené v článku 1.

Článok 10

Každé tri roky Rada preskúma na základe správy Komisie a po vyjadrení stanoviska Hospodárskeho a finančného výboru, či zavedený systém, pokiaľ ide o zásady, úpravy a stropnú hodnotu, stále spĺňa potrebu, ktorá viedla k jeho vytvoreniu.

Článok 11

Týmto sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 1969/88.

Článok 12

Toto nariadenie nadobúda účinnosť deň po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

Za Radu

predseda

J. PIQUÉ I CAMPS